

اقتصاد سیاسی نیروی کار صنعت نفت در ایران پس از جنگ

محمد مالجو

کانون مدافعان حقوق کارگر: امر تشکل یابی برای کارگران جهت دفاع از حقوقشان ضرورت جدایی ناپذیر زندگی آنان است. امروزه در اکثریت قریب به اتفاق کشورهای جهان این امر پذیرفته شده است و کشورهای محدودی هستند که هنوز با تشکل های کارگری مقابله می کنند. هر چند در میان کشورهایی که تشکل را حق کارگران و مجموعه ی کارکنان یک رشته یا صنف می دانند، تلاش برای تصاحب و انحراف این تشکل ها در جهت خواست سرمایه داران فراوان مشاهده می شود و طبقات حاکمه قدرتمند تلاش می کنند تا هر چه بیشتر تشکل های کارگری را در جهت منافع خودشان سازمان دهند، اما ممنوعیت تشکل در صنایع بزرگ در سراسر جهان امری استثنایی است. هم اکنون بر طبق مصوبه های وزارت کار ایجاد تشکل در صنایع نفت و گاز و خودروسازی ممنوع است و به کارکنان و کارگران این بخش از مجموعه اقتصادی اجازه ی تشکیل اتحادیه و سندیکاها و حتا انجمن های اسلامی به رسمیت شناخته شده برای سایر واحدهای تولیدی، را نمی دهند و کسانی که در این جهت فعالیت می کنند مورد پیگرد قرار می گیرند.

در اغلب کشورهای که نسخه های صندوق بین المللی پول و بانک جهانی برای آزاد سازی اقتصادی به اجرا درآمده و خصوصی سازی و رها سازی نیروی کار در جهت بالا بردن سودهای سرمایه داران توصیه شده است، تشکل های سندیکایی و کارگری به رسمیت شناخته شده و قراردادهای دسته جمعی و سه جانبه گرایی نیز مورد قبول قرار گرفته است. هر چند که می دانیم این قراردادهای دسته جمعی و تعیین حقوق از طریق سه جانبه گرایی حقوق واقعی کارگران را تامین نمی کند، اما می تواند نسبت به بی حقوقی کامل یک گام به جلو باشد.

متأسفانه در کشور ما و به خصوص در صنایع پایین دستی نفت و گاز و یا خودروسازی و غیره، هر چند سیاست های خصوصی سازی و رهای سازی نیروی کار با شدت هر چه تمام تر اجرا می شود، اما کارگران از ابتدایی ترین حقوق تشکل یابی محروم هستند و این مهم، جز با مبارزات پیگیر به دست نمی آید.

تحقیق ذیل که نشان می دهد چگونه حقوق کارگران شرکت نفت در یک پروسه ی زمانی طولانی گام به گام از آنان گرفته شده است. کارگرانی که تشکل های صنفی شان سابقه ای بیش از 50 سال دارد و اعتصابات و اعتراضات آنان در جریان مبارزه با شرکت انگلیسی برای ملی شدن نفت صفحات ارزشمندی از تاریخ معاصر ما را به خود اختصاص می دهد به امید آنکه این گزارش و گزارش های دیگر بتواند راهنمای فعالان کارگر در ایجاد هر چه وسیع تر تشکل های سراسری کارکنان این صنعت باشد. به همان گونه که تلاش های کارگران پروژه ای و سایر کارگران در متشکل شدن حول خواسته های مبرمشان اولین نتایج را به بار آورده است، سایر بخش های این صنعت هم بتوانند اولین گام ها را در جهت ایجاد تشکل های خود بردارند.

متن مقاله را می توانید از [اینجا](http://www.2shared.com/document/IfvV0bQC/maljoo_oil_labor.html) دانلود کنید.
http://www.2shared.com/document/IfvV0bQC/maljoo_oil_labor.html